

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Коломийський навчально-науковий інститут

Кафедра педагогіки і психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕТНОПЕДАГОГІКА

Освітня програма «Початкова освіта»

Перший (бакалаврський) освітній рівень

Спеціальність 013 «Початкова освіта»

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 6 від “25 ” січня 2023 р.

м. Коломия - 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Етнопедagogіка
Викладач (-і)	Лаппо Віолетта Валеріївна
Контактний телефон викладача	0956404947
E-mail викладача	lappo37@ukr.net
Формат дисципліни	Вибіркова
Обсяг дисципліни	180
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://kikip.pnu.edu.ua/%d0%bf%d1%80%d0%be-%d0%ba%d0%b0%d1%84%d0%b5%d0%b4%d1%80%d1%83/%d0%bd%d0%b0%d0%b2%d1%87%d0%b0%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d1%96-%d0%b4%d0%b8%d1%81%d1%86%d0%b8%d0%bf%d0%bb%d1%96%d0%bd%d0%b8/%d0%b4%d0%b8%d1%81%d1%86%d0%b8%d0%bf%d0%bb%d1%96%d0%bd%d0%b8-%d0%b2%d1%96%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d0%be%d0%b3%d0%be-%d0%b2%d0%b8%d0%b1%d0%be%d1%80%d1%83-%d1%81%d1%82%d1%83%d0%b4%d0%b5%d0%bd%d1%82%d0%b0/
Консультації	
2. Анотація до курсу	
<p>Етнопедagogіка – це педагогічна галузь, що акумулює народний досвід виховання і навчання, виховну мудрість певної етнічної спільності людей. Предметом вивчення етнопедagogіки виступає народна педагогіка – сукупність педагогічних знань і виховного досвіду, що збереглися в традиціях сімейного виховання, усній народній творчості, народних обрядах і звичаях. Вона перебуває в тісному зв'язку з науковою педагогікою, яка виникла і базується на здобутках народної педагогіки, продовжує осмислювати і розвивати її досвід.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<ul style="list-style-type: none"> - Вивчення онтологічних та світоглядних основ системи етнічного виховання; - визначення загальнонародських і етнічно особливих чинників суспільного впливу, що обумовлює виховання й розвиток особистості; - узагальнення педагогічного потенціалу етнокультури задля його актуалізації в системі чинників сучасної освітньо-виховної роботи; - шляхи активізації елементів етнокультури в освітній процес НУШ гуцульського етноregionу. 	
4. Компетентності	
<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретичних положень і методів педагогіки, психології та окремих методик навчання й характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>КЗ-9. Здатність до адаптації в професійно-педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях, зокрема ті, що передбачають навчання, розвиток і виховання молодших школярів, спілкування з їхніми батьками, комунікації з адміністрацією школи й колегами.</p> <p>КЗ-10. Здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що сприяє розвитку саморозвитку учнів, творчому підході до навчально-виховного процесу початкової школи. Здатність оцінювати результати педагогічних впливів та забезпечувати якість діяльності навчання, розвитку виховання учнів початкової школи; здатність до педагогічної рефлексії.</p> <p>СК-3.2. Здатність випускника до здійснення виховної діяльності з молодшими школярами; здатність до планування, проектування й аналізу виховного процесу початкової школи як цілісної педагогічної системи, яка включає мету, завдання, зміст, методи, прийоми, педагогічні засоби, форми організації, діяльність вихователя й вихованців; спрямованість на досягнення відповідних результатів; здатність ефективно використовувати виховний потенціал уроків і занять з учнями в позаурочний час тощо.</p> <p>СК-3.3. Здатність до організації навчально-виховного процесу в початковій школі, систематично</p>	

підвищення професійно-педагогічної кваліфікації.
СК-5.2. Здатність педагога володіти доцільними формами вербального професійного спілкування в колективі, сприймати, осмислювати й відтворювати зміст і основну думку усних і письмових висловлювань, коригувати власне й чуже мовлення; здатність опрацьовувати, групувати навчальну інформацію, адекватно усвідомлювати комунікативний сенс повідомлень, запам'ятовувати й у разі необхідності актуалізувати пам'яті професійні знання, фактичні дані, навчальну інформацію.

5. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

РН2 Здатність визначати мету, завдання, зміст, методи, організаційні форми й засоби початкової освіти, суть процесів виховання, навчання й розвитку учнів початкової школи (педагогічна компетентність ПКК); структуру календарно-тематичного планування, особливості ведення журналу обліку успішності учнів. Знати специфіку виховної роботи на уроках й у позаурочній діяльності.

РН3 Здатність враховувати вікові особливості дітей молодшого шкільного віку, індивідуальні відмінності в перебігу пізнавальних процесів учнів початкової школи.

РН12 Здатність до проектування змісту і методики проведення виховних заходів для учнів початкової школи.

РН18 Здатність створювати рівноправний і справедливий клімат, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від соціально-культурно-економічного контексту.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	30/10
семінарські заняття / практичні / лабораторні	30/10
самостійна робота	120/160

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
6	013 «Початкова освіта»	3	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
<p>Тема 1. Етнопедагогіка в системі педагогічних наук Основні спільноти людей і система виховання. Підходи до розуміння феномену етнічності. Типологізація етнічних спільнот. Визначення понять «етнос», «нація», «титульна нація». Етнопедагогіка – педагогічна дисципліна, що вивчає особливості етнічного виховання. Місце і</p>	Лекція, семінар	Згідно списку рекомендованої літератури 4; 6; 9; 14; 17	1.Опрацювання конспекту лекції. 2. Словникова робота. 3. Створення картотеки етнографічних джерел (10-15 найменувань).	5	До наступного заняття за розкладом.

<p>значення етнопедагогіки в системі педагогічних знань. Предмет, методи, функції і принципи етнопедагогіки. Зв'язок етнопедагогіки з іншими науками. Сучасна етнічна карта України: ареал компактних поселень національних меншин. Територія проживання етносів, що утворюють українську націю. Етнічний склад Івано-Франківської області. Країни компактного проживання українців.</p>					
--	--	--	--	--	--

<p style="text-align: center;">Тема 2.</p> <p>Історія розвитку етнопедагогіки</p> <p>Проблеми народного виховання у працях визначних педагогів Європи XVII – XVIII ст. Ян-Амос Коменський про важливість дослідження усної народної творчості. Значення родинного виховання у творах Й-Г. Песталоцці.</p> <p>Становлення української етнопедагогіки. Провідні вітчизняні педагоги про важливість дослідження педагогічного потенціалу народу / К.Д. Ушинський, О.В. Духнович, С.Ф.Русова, В.О.Сухомлинський, М.Г.Стельмахович/.</p> <p>Українська етнопедагогіка на сучасному етапі розвитку. Основні напрями дослідження української етнопедагогіки.</p>	<p>Лекція, семінар</p>		<p>1.Вивчення теми. 2. Конспектування монографії М. Г. Стельмаховича «Українське родинознавство» 3. Пошук і складання анотованого переліку сайтів етнопедагогічного змісту.</p>	<p>5</p>	<p>До наступного заняття за розкладом.</p>
---	------------------------	--	---	----------	--

<p>Тема 3. Педагогічна культура і духовний прогрес суспільства</p> <p>Педагогічна культура, її сутність і зміст. Передумови формування педагогічної культури. Матеріальна і духовна сфери педагогічної культури. Проблеми взаємозв'язку педагогічної культури і цивілізаційного розвитку.</p> <p>Наступність поколінь – визначальний чинник етнічного виховання.</p> <p>Педагогічні традиції та їх місце в духовній культурі українського народу. Сім'я – основний осередок формування особистості. Народні обряди та звичаї з догляду та виховання дітей. Виховання в праці – традиційна форма української народної педагогіки.</p> <p>Народна та елітарна етнопедагогіка. Відмінні риси народу і еліти. Роль етнічної еліти у збереженні та популяризації суспільно-історичного досвіду народу.</p> <p>Внесок української еліти у справу вивчення духовної спадщини українського народу. Діалог культур і етнічний досвід виховання.</p>	Лекція, семінар	1; 5; 8; 11; 15	<p>1. Опрацювання конспекту лекції.</p> <p>2. Укладання анотованого переліку книг і статей на тему «Педагогічний досвід народів світу» (10-15 назв).</p> <p>3. Створення мультимедійної презентації «Етнорегіони України».</p>	5	До наступного заняття за розкладом.
<p>Тема 4. Виховний ідеал етнопедагогіки</p> <p>Визначення поняття «виховний</p>	Лекція, семінар	5; 9; 13; 16	<p>1. Вивчення теми.</p> <p>2. Підготовка реферату на тему «Відображення виховного ідеалу</p>	5	До наступного заняття за розкладом.

<p>ідеал». Проблема виховного ідеалу в етнопедагогічному дослідженні. Григорій Ващенко про виховний ідеал як найважливіший компонент духовності особистості та народу. Виховання досконалої людини – мета педагогічної традиції. Загально визнані риси виховного ідеалу. Етнічні відмінності у поглядах на образ досконалої людини. Виховний ідеал українського народу. Суспільно-економічні та історико-культурні передумови формування українського виховного ідеалу. Етнічні чинники у вихованні досконалої людини. Ім'я як етична характеристика людини. Народні традиції з надання імені. Усна народна творчість як визначальний чинник формування довершеної особистості.</p>			<p>у різних жанрах фольклору» (за вибором). 3. Аналіз монографії Г. Ващенка «Виховний ідеал» з метою визначити головні риси українського виховного ідеалу. 4. Пошук інформації про значення власного імені, імен рідних і друзів (4-5 імен).</p>		
<p>Тема 5. Традиції та звичаї – основа виховної системи етносу Традиція як передумова передачі культурної спадщини етносу. Традиції народної педагогіки. Народні звичаї, їх визначення і педагогічна сутність. Обрядовість як визначний компонент</p>	<p>Лекція, семінар</p>	<p>2; 4; 7; 15; 18</p>	<p>1. Вивчення теми. 2. Укладання переліку книг і статей на тему «Традиції і звичаї українського народу» (10-15 назв). 3. Розробка розгорнутого плану виховного заходу на тему «Напередодні Різдва</p>	<p>5</p>	<p>До наступного заняття за розкладом.</p>

<p>етнічної культури. Значення звичаїв і обрядів у народному дитинознавстві.</p> <p>Календарно-обрядова система та її значення у виховній практиці народу. Людина як невіддільна частина природи. Організація виховання на основі зв'язку з життям. Роль народного календаря у процесі передачі суспільного досвіду. Обрядова система як засіб передачі практичного і духовного досвіду етносу.</p> <p>Українська календарно-обрядова система – феномен духовної культури. Виховний аспект родинних свят. Українські народні свята в контексті організації виховного процесу.</p>			<p>(Водохреща, Масляної, Великодня, Зелених свят, Івана Купала тощо» (за вибором).</p>		
<p>Тема 6. Етнопедagogічна сутність визначальних чинників формування особистості</p> <p>Природа як важливий чинник етнічного виховання. Значення природи в патріотичному вихованні. Природнича тематика в усній народній творчості. Олюднення природних стихій рослинного і тваринного світу. Застосування народного досвіду в екологічному вихованні дошкільників і молодших школярів.</p>	<p>Лекція, семінар</p>	<p>3; 10; 12; 16; 20</p>	<p>1. Вивчення теми. 2. Укладання анотованого переліку дитячих книг на тему «Український народ про природу» (10-15 назв). 3. Опис спостереження спонтанних народних ігор дітей (понятійний апарат, який використовується в сюжеті). 4. Розробка кількох варіантів оформлення інтер'єру дитячого садка творами народного мистецтва.</p>	<p>5</p>	<p>До наступного заняття за розкладом.</p>

<p>Рідна мова – необхідний фактор у становленні етнічної самосвідомості особистості. В. О. Сухомлинський про роль рідної мови в формуванні світогляду дитини. Проблема вивчення рідної, державної та іноземних мов у педагогічній практиці народу. Значення мовної культури вихователя у педагогічному процесі, основні риси правильного мовлення.</p> <p>Передумови засвоєння мовленнєвого етикету в дитячому садку.</p> <p>Дитяча гра, її значення у виховному процесі. Види і характеристика дитячих народних ігор. Дитяча гра в різні вікові періоди дошкільнят. Іграшка – супутник дитячої гри. Організація народних ігор.</p> <p>Етикет як чинник виховання. Етнічний аспект етикету. Різновиди етикету. Особливості українського етикету. Роль освітнього закладу в формуванні у дітей загальноухвалених і етнічноособливих норм поведінки.</p> <p>Народне мистецтво – визначальний чинник естетичного виховання у народній традиції. Основні жанри народного</p>					
--	--	--	--	--	--

<p>мистецтва. Художньо-ужиткове мистецтво. Імпровізація – визначальний чинник народного мистецтва. Форми застосування різних жанрів народного мистецтва в дитячому садку.</p> <p>Релігія в контексті етнічного виховання. Загальнолюдські духовно–моральні цінності та етнічна обрядова традиція. Моральна квінтесенція релігійних творів. Релігійне мистецтво в естетичному вихованні дитини. Використання релігійної спадщини у виховній роботі з дітьми.</p>					
<p>Тема 7. Форми та методи виховання дітей засобами етнопедагогіки</p> <p>Вікова періодизація у народній віковій практиці. Українська народна традиція про вікові особливості догляду і виховання дитини. Принципи української етнопедагогіки. Характеристика принципів виховання. Визначення принципів української етнопедагогіки. Повага до особистості дитини – основа української</p>	<p>Лекція, семінар</p>	<p>1; 4; 11; 16; 23; 25; 27</p>	<p>1. Вивчення теми. 2. Словникова робота. 3. Укладання таблиці: «Словесні методи виховання». 4. Створення презентації у редакторі PowerPoint на тему «Практичні методи виховання».</p>	<p>5</p>	<p>До наступного заняття за розкладом.</p>

<p>етнопедагогіки. Значення громадської думки в процесі виховання і самовиховання дитини. Основні форми організації виховного процесу. Народне дитинознавство про необхідність урахування віку дитини задля ефективності виховного впливу. Характеристика індивідуальної, групової і фронтальної форм організації виховання. Узвичасні методи народного виховання. Словесні методи і прийоми виховання. Практичні методи виховання. Методи заохочення і покарання. Проблема застосування методів покарання. Народний виховний досвід у сучасному загальноосвітньому закладі.</p>					
<p>Тема 8. Характеристика засобів народного виховання Визначення основних засобів народного виховання. Різновиди дитячого фольклору. Колискові пісні та їх психологічна характеристика. Виховне значення пестушок і потішок. Заклички, примовки, лічилки, скоромовки, дражнилки, мирилки як невід'ємна частина дитячого фольклору. Виконання пісень в дитячих іграх. Виховна роль календарно-</p>	<p>Лекція, семінар</p>	<p>1; 3; 7; 13; 17; 18</p>	<p>1.Вивчення теми. 2.Укладання конспекту консультації для батьків на тему «Значення колискової пісні в житті дитини». 3.Оформлення добірки українських календарно-обрядових пісень для виконання на святкуванні з нагоди Різдва, Великодня, Дня Матері та ін. (за вибором). 4.На основі матеріалів</p>	<p>5</p>	<p>До наступного заняття за розкладом.</p>

<p>обрядових пісень.</p> <p>Народний танець як засіб морально-естетичного виховання. Етнічні особливості народних танців. Танець – невід’ємна складова молодіжного дозвілля.</p> <p>Найкоротші жанри усної народної творчості та їх педагогічний зміст. Прислів’я та приказки: їх констатуюче відображення реальності й повчальний характер. Ян-Амос Коменський про виховне значення прислів’їв і приказок. Загадка як важливий засіб розумового, морального й естетичного виховання дитини.</p> <p>Казка – унікальний жанр народної творчості. Видатні українські письменники про феномен народної казки. Казка як носій педагогічної спадщини етносу. Загальнолюдське і етнічноособливе в народних казках. Особливості народних казок як засобу виховання.</p> <p>Роль іграшки в педагогічній традиції народу. Матеріал і технологія виготовлення народних іграшок. Етнічні риси народної іграшки. Українська народна іграшка. Регіональні особливості народних іграшок.</p> <p>Використання засобів народного виховання у роботі дошкільних закладів і</p>			<p>фольклорних збірок скласти добірку приказок та прислів’їв про чесність, правдивість, працелюбність, сміливість, ввічливість, скромність, охайність, привітність (7-10 до кожної якості).</p>		
---	--	--	---	--	--

<p>початкової школи. Актуалізація і пошук нових форм використання засобів народного виховання. Співпраця сім'ї та педагогів в справі відродження традиційних українських засобів виховання.</p>					
<p>Тема 9. Народний календар – синтез культурної спадщини українського народу Мета і завдання курсу «Етнопедагогічні аспекти українського народного календаря». Історія формування літочислення у стародавньому світі. Походження назв місяців. Проблеми календарної системи та способи їх усунення. Природно-кліматичні й соціально-культурні передумови формування українського календаря. Становлення календаря на Русі. Роль народного календаря в справі збереження народних звичаїв і традицій. Актуальні проблеми відродження української календарної системи.</p>	<p>Лекція, семінар</p>	<p>4; 8; 14; 19</p>	<p>1.Опрацювання конспекту лекції. 2.Укладання етнопедагогічного міні-словника. 3.Підготовка анотованого переліку книг і статей про календарні традиції українських етнорегіонів (7-10 назв).</p>	<p>5</p>	<p>До наступного заняття за розкладом.</p>

<p>Тема 10. Педагогічна сутність святкової обрядовості українського народного календаря Визначення понятійного апарату. Циклічність українського народного календаря. Характеристика обрядової звичаєвості традиційних народних свят. Місце пісенно-танцювального комплексу в системі календарної обрядовості. Особливості відзначення свят зимового, весняного, літнього, осіннього циклу. Участь дітей і молоді у підготовці та відзначенні народних свят. Духовно-моральна сутність українського народного календаря.</p>	Лекція, семінар	2; 5; 7; 10; 12; 16; 21	1.Вивчення теми. 2.Укладання таблиці «Особливості українських народних свят». 3.Підготовка реферату «Традиції і звичаї відзначення українського народного свята» (за вибором).	5	До наступного заняття за розкладом.
<p>Тема 11. Залучення дітей до традицій українського календарного циклу Система традиційного народного календаря як втілення принципу природовідповідності. Форми залучення дітей і молоді у процес відзначення календарних свят й урочистостей. Виховний потенціал народного календаря. Праця – лейтмотив традиційної календарної системи. Характеристика святкових звичаїв і обрядів спрямованих на формування господарності.</p>	Лекція, семінар	4; 9; 13; 17; 22; 24	1.Вивчення теми. 2.Оформлення «квітки», яка символізує річне коло з зображенням на кожному «стебельці» символіки певного свята. 3.Послуговуючись етнографічною літературою добрати святкові звичаї і обряди, у яких були залучені діти.	5	До наступного заняття за розкладом.

<p>Естетичний зміст календарної обрядовості. Провідні напрями екологічного виховання в системі традиційного народного календаря.</p>					
<p>Тема 12. Активізація етнопедагогічного досвіду в умовах сучасної української освіти Визначення провідних чинників виховання сучасної української навчально-виховної системи. Завдання основних напрямів всебічного розвитку особистості: розумового, морального, естетичного, екологічного, трудового, економічного, правового, фізичного виховання. Національне виховання – провідний напрям у вихованні сучасного молодого покоління України. Завдання національного виховання, його взаємозв'язок з етнічним вихованням. Залучення педагогічного досвіду українського народу в реалізації визначених чинників виховання. Народна традиція про першочерговість розумового виховання. Форми, методи і засоби розумового виховання в українській виховній практиці. Мораль – провідний напрям народного виховання.</p>	<p>Лекція, семінар</p>	<p>7; 15; 21; 26; 29</p>	<p>1. Вивчення теми. 2. Підготовка реферату (за вибором). 3. Укласти анотований перелік книг на тему: «Казки народів світу для дітей старшого дошкільного віку» (10-15 назв).</p>	<p>5</p>	<p>До наступного заняття за розкладом.</p>

<p>Фольклорні твори як визначні носії морального імперативу українського народу. Підготовка молоді до сімейного життя – важливий чинник морального виховання.</p> <p>Провідні засади екологічного виховання в українській народній педагогіці.</p> <p>Основні етапи трудового виховання у педагогічній традиції українців. Методи і засоби прищеплення дітям любові до праці.</p> <p>Український фольклор та художньо-ужиткове мистецтво – провідні чинники естетичного виховання.</p> <p>Народна мудрість про важливість ведення здорового способу життя, формування здорової особистості. Основні періоди фізичного виховання в українській народній педагогіці. Форми і методи фізичного розвитку дітей та молоді.</p> <p>Значення національного виховання в українській народній педагогічній системі. Знання історії, збереження рідної мови, плекання народних звичаїв та обрядів як фундаментальні чинники національного виховання.</p>					
--	--	--	--	--	--

<p>Тема 13. Теоретичні засади актуалізації традицій народного календаря в системі сучасних освітніх закладів України</p> <p>Передумови впровадження елементів українського народного календаря в навчально-виховний процес сучасних закладів освіти. Видатні педагоги про значення народної педагогіки у вихованні зростаючого покоління. Календарна обрядовість українців – важливий змістовний чинник національного виховання учнівської молоді. Форми залучення елементів народного календаря в навчально-виховну роботу з молодшими школярами. Роль класного керівника у справі відродження кращих календарних традицій. Етнопедагогічні чинники організації самостійної роботи учнів.</p>	<p>Лекція, семінар</p>		<p>1. Вивчення теми. 2. За матеріалами періодичних освітянських видань добрати нетрадиційних форм народознавчої роботи. 3. Підготовка річного плану виховних заходів народознавчого змісту для учнів одного з класів початкової школи.</p>	<p>5</p>	<p>До наступного заняття за розкладом.</p>
---	------------------------	--	--	-----------------	--

<p>Тема 14. Формування творчої особистості засобами календарно-обрядового дійства</p> <p>Творчість – найвищий прояв самореалізації особистості. Різновиди творчої діяльності в дитячому віці. Календарна специфіка та етнорегіональне різноманіття обрядовості. Календарна обрядовість – синтез християнської моралі та язичницької естетики. Виявлення морально-естетичної сутності українського народного календаря на прикладі обряду «квітчання». Обрядове дійство – акт виявлення творчого потенціалу особистості.</p>	Лекція, семінар		<p>1.Опрацювання конспекту лекції. 2.Укладання анотованої картотеки наукових публікацій на тему «Творча діяльність у дитячому віці» (10-15 назв). 3.Підбір цитат з творів видатних педагогів про виховне значення матеріальних і духовних вартостей українського народу.</p>	5	До наступного заняття за розкладом.
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання семестрового контролю здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до затверджених кафедрою критеріїв оцінювання за національною шкалою: «Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно», «Не допущено» – для екзаменів, диференційованих заліків, курсових проектів/робіт та практик, а також «Зараховано», «Не зараховано» для заліків. Одночасно оцінювання проводиться за шкалою трансферних оцінок ЄКТС («А», «В», «С», «D», «Е», «Fх», «F»).				
Вимоги до письмової роботи	Передбачено підсумкове тестування, яке складається з 50 різнорівневих тестових завдань. Загальна кількість набраних балів (1-50 балів).				
Семінарські заняття	Оцінюється діяльність на усіх заняттях упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Освітня діяльність студента на практичних (семінарських) заняттях оцінюється від 1-до 5 балів кожне. Загалом: 1-25 балів.				
Умови допуску до підсумкового контролю	Контроль знань у рамках навчальної дисципліни здійснюється з урахуванням бально-рейтингової системи. Виконання завдань не менше ніж 60 % всіх видів завдань з курсу. Результати поточного та рубіжного контролю проставляються у журналі за накопичувальним принципом і є підставою допуску до заліку. При виставленні оцінки за залік (максимум 100 балів)				

	враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час аудиторних годин, під час виконання завдань для самостійної роботи, а також бали поточного та підсумкового тестування.
--	--

7. Політика курсу

Аудиторна і позааудиторна робота студентів орієнтована на опанування знаннями про визначення етнопедагогіки як галузі педагогічного знання; характерні риси різноманітних етносів України; основні етапи становлення і розвитку етнопедагогіки як науки; особливості педагогічної культури; характерні риси виховного ідеалу в контексті етнопедагогічного знання; визначення основних категорій етнічної виховної системи; провідні чинники, форми, методи і засоби виховання в педагогічній традиції етносу; шляхи використання етнічного виховного досвіду в сучасному навчально-виховному процесі.

8. Рекомендована література

Базова

1. Вишне夫斯基 О.І. Український виховний ідеал і національний характер (витоки, деформації і сучасні виклики): вступ до систем. дослідж. Суми: С. Сурма, 2020. 159 с.
2. Воропай О. Звичаї нашого народу : етногр. нарис. Київ: Велес, 2019. 430 с.
3. Етнопедагогіка – українознавство : термінол. слов. : навч. посіб. / упоряд. Л. В. Мафтин. Чернівці : Технодрук, 2015. 275 с.
4. Климишин І. А. Календар і основи Пасхалії. Тернопіль : Богдан, 2018. 64 с.
5. о.Юліан Катрій Пізнай свій обряд. Львів: Свічадо, 2020. 471с.
6. Кіт Г.Г. Українська народна педагогіка: курс лекцій. Вінниця: Едельвейс, 2018. 301 с.
7. Лаппо В. В. Основи етнопедагогіки: навч. посіб. Івано-Франківськ: НАІР, 2013. 313 с.
8. Лисенко Н. В. Етнопедагогіка дитинства: навч.-метод. посібник. Київ: Слово, 2011. 720 с.
9. Русова С.Ф. Вибрані педагогічні твори: у 4 кн. / за заг.ред, Є.І. Коваленко. Чернігів : Деснянська правда, 2018. 317 с.
10. Стельмахович М. Вибрані педагогічні твори: у 2 т. Т. 2. / за заг. ред. Л. Калуської. Коломия : Вік, 2012. 460с.
11. Українське народознавство: навч. посіб. / за заг. ред. С.П.Павлюка. Київ: Знання, 2014. 570 с.

Допоміжна

12. Будник О.Б. Етнопедагогіка економічного виховання школярів : наук.-метод. посіб. Івано-Франківськ: Тіповіт, 20015. 191 с.
13. Доронюк В.Д., Вовк М. В. Українська музична етнопедагогіка: монографія. Івано-Франківськ: Плай, 2016. 204 с.
14. Етнопедагогіка / за заг. ред. В. Б. Євтуха. Київ : Світ, 2018. 149 с.
15. Ликов В.Н. Етнопедагогіка: навч. посіб. Кропивницький : б.в., 2021. 207 с.
16. Литвин-Кіндратюк С.Д. Формування художньо-естетичної культури школярів засобами народознавства. Івано-Франківськ: Плай, 2015. 119 с.
17. Мосіяшенко В.А. Українська етнопедагогіка : навч. посіб. Суми: Унів. кн., 2015. 174 с.
18. Ржепецький Л. А. Нариси з етнопедагогіки українського народу: ідеї, цінності, перспективи. : посібник. Миколаїв: МФ НаУКМА, 2020. 111 с.
19. Сіркізюк В. В. Основи національного виховання : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2014. 301 с.
20. Хрестоматія з української класичної педагогіки: К.Ушинський, С.Русова, А.Макаренко, Г.Ващенко, В.Сухомлинський: навч. посіб. / упоряд. В.П.Кравець. Київ: Грамота, 2018. 765 с.
21. Як використовувати народознавство в школі: посібник / упоряд. С.Д. Литвин-Кіндратюк. Івано-Франківськ:Плай,2017.368с.

Інформаційні ресурси

22. Вчитель у мережі URL: <https://sites.google.com/site/ulejconf>
23. Бібліотека «Readbookz» (розділи «Етнопедагогіка» і «Народознавство») URL: <http://readbookz.com/>
24. Пам'ятки рідного краю URL: http://pamyatki.ho.ua/sv_obr.php
25. Портал сучасних педагогічних ресурсів URL: <http://www.intellect-invest.org.ua>
26. Українська ментальність і етнопедагогіка URL: <http://www.libportal.org.ua/>
27. Українська народна педагогіка, її місце у системі національного виховання» URL: http://pidruchniki.ws/15970122/pedagogika/etnopedagogika_narodna_pedagogika
28. Українські традиції і звичаї: укр. етнографія, народ. вірування, традиції, звичаї, обряд. календар, свята, обереги URL: <http://elib.nplu.org/object.html?id=2471>
29. Українські традиції: календарні свята URL: <http://traditions.in.ua/kalendarni-sviata>
30. Читанка. Розділи «Про традиції українського народу, символіку. обряди, звичаї», «Уроки народознавства у школі», І.Половенко «Джерела української етнопедагогіки: дитячий фольклор» URL: <http://abetka.ukrlife.org/djerela.html>

Викладач _____ **Лаппо В. В.**